Nr. 11. Lwów, dnia 1 Czerwca 1894. **Rok III.**

DWUTYGODNIK

galicyjskiej c. k. Straży skarbu

Czasopismo zawodowe

wychodzi we Lwowie 2 razy w miesiącu, każdego 1go i 15go

pod redakcją Adama Krajewskiego.

Administracja:
Lwów, ulica Ossolińskich l. 9.
naprzeciw Biblioteki Ossolińskich.
Adres redaktora:
ulica Pijarów, liczba 3 a.

Prenumerata wynosi:
W obrębie Monarchji Austr.-Węgier. rocznie 6 złr — Półrocznie 3 50, — kwartalnie 1 80, — miesięcznie 80 ct.
Dla korpusu c. k. Straży skarb. w obrębie całej Monarchji i emerytów kwartalnie 1·50, miesięcznie 50 ct.
Ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od jednego wiersza petitowego jednoszpaltowego.

W sprawie Towarzystwa.

Jak to z dzisiejszego numeru „Dwutygodnika“ powziąć można przekonanie, komitet dla sprawy Towarzystwa Wzajemnej pomocy ukończył czynność swą i cały projekt statutu znajdzie się obecnie w ręku czytelników. W statucie tym, przyznać trzeba, opracowanym sumiennie i wyczerpująco, uwzględnione są potrzeby korpusu Straży w wielu kierunkach, a jeżeli jeszcze tego lub owego w nim nie dostaje, to po poddaniu go wyczerpującej dyskusji, będzie go można poprawić i uzupełnić.

Komitet tedy zrobił wszystko co do niego należało; reszta zależy już od dobrej woli ogółu Straży, i od tego, jak ten duch stowarzyszenia się dla wspólnej pracy i oszczędności, będzie ożywiał tak ogół jak i pojedyncze osoby.

Z chwilą kiedy gotowy w całości projekt statutu dojdzie rąk waszych, niezasypiajcie sprawy, lecz zastanówcie się dobrze nad treścią jego i formą a zarazem porozumcie się nad sprawą wyboru delegatów na walne zgromadzenie. Aby ułatwić to zadanie i nareszcie licząc się ze stosunkami służbowymi Straży, które jej a względnie jej członkom nie pozwalają rozporządzać swemi osobami, proponujemy, aby każdy, mający chęć i środki po temu, aby przybyć do Lwowa, a reflektowałby na wybór do grona delegatów na walne zgromadzenie, aby każdy taki członek korpusu, zechciał komitet przez redakcję „Dwutygodnika“ najdalej do dnia 10 Czerwca o tem zawiadomić. Z grona tych zgłaszających się — byłoby pożądanem, aby jak najliczniej — komitet ułoży listę delegatów, z uwzględnieniem wszystkich okręgów skarbowych i poda listę tę w numerze „Dwutygodnika“ z dnia 15 Czerwca do wiadomości ogółu i pod głosowanie. Jeżeliby zaś w jakikolwiek sposób który okręg skarbowy nie mógł być reprezentowany, co wreszcie wobec dziwnych czasem panujących u nas stosunków jest możliwe, natenczas taki sierocy okręg zechce sobie wybrać zastępcę albo z okręgu sąsiedniego, albo kogoś z lwowskich członków Straży skarbowej i upełnomocnić tegoż do zabierania głosu na walnem zgromadzeniu delegatów.

Sposób ten, jaki podajemy, nie jest co prawda co do formy swej ściśle parlamentarnym, ale w stosunkach Straży, niespełniającej służby wygodnie w oznaczonych godzinach przy biórku, lecz rzucanej jak piłka z kąta w kąt, jedynie możliwy, a liczyć się możemy tylko z możliwością.

Zwracamy przy tej sposobności uwagę i na to, że mający chęć wybrać się do Lwowa, mogą połączyć piękne z pożytecznem i zwiedzić przy tej sposobności wystawę, ku czemu prawdopodobnie, sądząc z objawów dotychczasowych, władze tak krajowe, jak i powiatowe, przeszkód stawiać nie będą, a i owszem z wielu względów fachowych myśl taką popierać winny. Komitetu staraniem będzie poczynić dla delegatów na czas pobytu ich we Lwowie wszelkie ułatwienia, jak najdalej idące, aby ile możności zmniejszyć koszta.

Kończąc niniejsze wezwanie, prosimy raz jeszcze usilnie nie zapominać o terminie 10 Czerwca do zgłoszeń, w interesie bowiem ogółu jest, aby Towarzystwo tego lata jeszcze rozpocząć mogło swoje prace. Debata nad projektami ustaje i rozpoczyna się era rzeczywistej pracy nad sobą, źleby więc było, gdybyśmy porwawszy się do pracy raźno, mieli ustać w połowie drogi. — Na bok więc prywata, na bok niesnaski osobiste i poswarki, a niechaj się wszyscy biorą do dzieła, bo gmach trwały tylko w ten sposób stworzyć można będzie.

Niezdrowy objaw.

Jakkolwiek lokajom przy pańskim stole częstokroć bardzo dobrze się dzieje, to jednak gałęź ta służby nie cieszy się sympatją ogółu, i daleko bardziej ceni się o namulonych dłoniach twardej pracy robotnika, pracującego w pocie czoła na chleba kawałek, niż gładkiego lokaja, dogadzającego kaprysom pana i znoszącego mu ploteczki gwoli uciechy i zabawy ze szkodą drugich.

Niestety od takich to osobników, przypominających owe sługusowskie figury, nie są wolne niektóre u nas okręgi skarbowe, a tacy z pomiędzy członków Straży są istotną plagą dla czasem zbyt otwartych funkcjonarjuszów. Zdarza się, że kolega koledze w najlepszej wierze powie rzecz jaką, na coś utyskuje, a facet taki nie ma nic lepszego do zrobienia, jak powiedzieć to zaraz przełożonemu, albo co ohydniejsze, napisać bezimienny donos, aby rzucić podejrzenie na kolegę.

Że się tak dzieje niestety, pouczyły nas o tem dość dokładnie ostatnie czasy. Zdarzały się wypadki, że za korespondencję jakąś do pisma, wytoczono śledztwo dyscyplinarne funkcjonarjuszowi, który się ani do jej autorstwa przyznać nie mógł, a całe podejrzenie oparto tylko na tem, że w duchu korespondencji owej dotyczący obwiniony, kiedyś przed tym a przed tym kolegą się wyrażał. I dobrze jeszcze, gdy się w takim wypadku tylko na przesiedleniu za karę skończyło; a czy zyskał co na tem denuncjant? Najczęściej nic, bo zwykły to los lokaji, że gdy pana bawić przestają, albo gdy nadużyli swego stanowiska, wylatują jak z procy.

Bogu dziękować, są to nieliczne jednostki, ale ileż one nieraz szkody przynoszą! I nie przyjdzie zapewne na myśl takiemu panu, ilu łez stał się przyczyną, jaką wreszcie hańbą okrywa instytucję do której należy, a której tak wiele zależy na dobrej opinii ogółu. A jakież ten ogół ma mieć o niej wyobrażenie, jak ma wierzyć, że nie jest jedynym jej celem wyłapywanie za każdą cenę kogoś na ukrócaniu dochodów, czy winien, czy nie, jeżeli widzi, że system niemoralny nurtuje w samem łonie Straży, że na proste denuncjacje bez dowodów, prześladuje się samychże członków Straży.

Zaprawdę, stosunki takie nie powinny dłużej stnieć, nie wymaga tego bowiem ani dobro służby, ani powołanie korpusu. Panowie przełożeni niepowinni korzystać z ludzkich słabostek, albo nizkich instynktów osobników, niemających w sobie poczucia honoru, a jeżeli nasze pod tym względem przedstawienia nie odniosłyby skutku, to będziemy takich „kolegów“ piętnować publicznie po imieniu i nazwisku, aby się strzedz ich jak parszywych owiec. Na takich panów najlepszy to pono sposób!

O cle i tegoż rozwoju.

(Ciąg dalszy.)

Wanilia (*Vanille*) jeden z najszlachetniejszych i najcenniejszych owoców korzennych, składa się z trzonkowatych, nieco ściśniętych wonnych kapsułek walcowatych (*Vanila aromatica* (*Epidendron Vanilla*) z rośliny krzaczystej, snującej się po drzewach, która w lasach amerykańskich krajów podzwrotnikowych rośnie i z korzeni nadpowietrznych swe pożywienie otrzymuje. Korzenie te są kosmate, trzonki wijące się, zasadzone szerokiemi mięsistemi liśćmi lub tylko szypułkami. Z pięknego kolorowego kwiatu rozwijają się strączkowate kapsułki walcowate, które zawierają w sobie drobne okrągłe nasienie. Wanilia zbiera się po części w lasach meksykańskich z rośliny dziko rosnącej i nazywa się wtedy „*vanilla cimarona*“, po części z rośliny uprawianej i nazywa się wtedy „*vanilla mansa*“. Główne miejsca produkcyjne wanilii są: Turtila koło Oaxaca, dalej Papantla, Misantla, Colipa i Nantla, w których to miejscowościach najwięcej murzyni uprawie się oddają. Ojczyzną wanilii jest Meksyk, Zachodnie Indje i blizko położone wybrzeża środkowej i południowej Ameryki; obecnie uprawiają ją także na wyspie Mauritius i Reunion, jakoteż na Cejlonie i na Jawie. Żniwa w Meksyku rozpoczynają się w Marcu. Uzbierany świeży zielony, jeszcze niedojrzały owoc, nie ma wcale zapachu, a dopiero przy suszeniu otrzymuje go. Przytem uzbierane strączki kładą się w kipiącą wodę, a potem na słońcu się suszą, ażeby zwiędły; kiedy już poczną się pocić, zawija się je w wełniane chustki, tak ażeby powietrze do nich nie dochodziło

---

W ZARANIU NOWEJ ERY

wspomnienie z niedalekiej przeszłości

napisał

PIOTROWINA.

(Ciąg dalszy.)

Drugiego dnia Jan Przetocki około jedenastej w nocy bez żadnych przeszkód stanął w umówionem miejscu przy drodze prowadzącej do Zalesiny, gdzie zastał już swego brata, uzbrojonego w dwa sękate dąbczaki, jak się wyrażał „najlepsze argumenta służące do złamania najsilniejszego oporu chociażby samego djabła“.

Nie wdając się w żadne wyjaśnienia, milczkiem jechali stępo, bo w skutek kilkogodzinnego deszczu rozmokła glina wyrzucona z rowów w celu wyrównania zepsutej drogi, czyniła szybszą jazdę dla i tak już zmęczonych przebytą drogą koni, prawie niemożliwą, a zwłaszcza dla ciemnej nocy musieli jechać środkiem drogi z obawy jakiego wypadku, któryby mógł całą wyprawę w niwec obrócić.

Od czasu do czasu jaśniejsza smuga pozwalała im się orjentować gdzie są, to też po półgodzinnej jeździe ozwał się starszy Przetocki.

— Skręć na lewo, mnie się zdaje, że to tu jest polanka.

— A jużci że tu. To dalej nie pojedziemy.

— A po co? żeby się natknąć na kogo? przecież w taką noc to oni po granicy hulają, że jeno patrzeć; a kto go złapie? chybaby ot tak już się na financa natknął. Zajedź na polankę, nawróć tak żeby od wypadku dobrze było uciekać prędko, konie przywiąż do drzewa a sam przedrzej się przez chaszcze, a jak wyjdziesz na czyste pole, to idź ostrożnie na pagórek koło gruszy za stodołą, tylko pamiętaj — idź cicho. Ot! masz tu buczek do obrony, jakbyś się na kogo natknął a pamiętaj — ani pary z pyska, tylko zaraz bukiem po plecach. Jak usłyszysz „puhacza“, a nie będziesz widział nic podejrzanego, to zakwilisz jak sowa, a jak blizko zobaczysz kogo, to zamiaukaj jak kot. No a teraz do roboty, bo za parę godzin będzie dzień; jeno spraw się dobrze — dokończył złażąc z wozu.

Starszy Przetocki szedł przez las śmiało, dopiero pod wsią za wrotami stanął nadsłuchując, bo widzieć nic nie mógł, takie ciemności zaległy horyzont. Zdawało się, że sam Bóg pomaga tym dwom i ich usiłowania wspiera, osłaniając ich działania przed niedyskretnem okiem.

Kiedy upewnił się, że w pobliżu nie ma nikogo tylko w karczmie jak zwykle było wesoło, ruszył po-

i w tym stanie pozostawia się na słońcu, a jeżeli czas niepogodny, to suszy się je zwinięte lekko nad żarzącymi węglami. Wreszcie wiążą się strączki wanilowe w wiązanki po 50 sztuk, a sortuje się je według dobroci. Wanilię tworzą 14—25 centimetrów długie a jak gęsie pióro grube miękkie strączki, które zawierają w sobie wiele ziarnek. Strączki te są koloru brunatnego, nieco połyskujące, często są obciągnięte kryształami podobnymi do łuski albo igiełek, poczem szczególna dobroć się poznaje i taka tylko wanilia najwięcej się ceni, a także powinna być koloru ciemno-brunatnego. Wanilia koloru jaśniejszego bez kryształków i sucha jest podlejszego gatunku. Głównym składnikiem wanilii jest tak zwana k a m f o r a w a n i l i o w a, t. j. gęsty olejek eteryczny, dalej żywica miękka, tłusty olej i essencja, tudzież skrobia. Wanilię fałszują często a to w ten sposób, że się ją posypuje proszkiem delikatnym kwasu benzynowego, przezco staje się wanilia oszroniona i podobna do kryształowej. Poznać się daje łatwo to fałszowanie przez lupę: jeżeli igiełki kryształowe znajdują się na powierzchni wanilii i są szerokie, a wanilia słabego zapachu, bardzo czarna i tłusta, to są igiełki kryształowe sztuczne; naturalne igiełki kryształowe są małe i delikatnie wystające pionowo do powierzchni strączka. Złą wanilię zwilżają balsamem peruwiańskim dla zapachu.

Najprzedniejszym gatunkiem wanilii jest tak zwana *Vanilla fina, Vanilla du Ley*. Brazylijska jest koloru jaśniejszego, krótsza i słabego zapachu. Wanilię używa się najwięcej jako korzenie, w perfumerji, do lodów i czekolady. Produkcja w roku 1877 wynosiła wogóle 45.000 klg. Obecnie jeszcze się zwiększyła, a cena od 1 klg. wynosi około 40 marek.

ROZPORZĄDZENIA URZĘDOWE.

Dziennik rozporządzeń Ministerstwa skarbu z 16 Maja 1894, Nr. 15, ogłasza następujące rozporządzenie:

Ograniczenie pracy w Niedziele w trafikach tytoniowych i kolekturach loteryjnych, połączonych z handlami przemysłowymi. L. 19681.

Względem pracy niedzielnej w trafikach tytoniowych i kolekturach loteryjnych, połączonych z handlami, w których kupcy razem i sprzedażą tytoniu lub kolekturą loteryjną się zajmują, wydaje się następujące rozporządzenie:

1) W obrębie miasta Wiednia i policyjnym rejonie wiedeńskim, w obrębie miasta Pragi i policyjnym rejonie pragskim, w okręgach miast Tryestu, Lwowa, Gracu i Berna, w końcu w okręgu miasta Krakowa, jakoteż do rejonu policyjnego krakowskiego należącego miasta Podgórza, dalej w miejscowościach, które podług ostatniego spisu ludności przynajmniej 20.000 mieszkańców liczą, ma się w Niedziele czynność sprzedaży tytoniu i czynność kolektury loteryjnej o godzinie 12 w południe zakończyć.

Jeżeli się sprzedaż tytoniu w handlach z wiktuałami prowadzi, dozwala się na otwarcie takiego lokalu do sprzedaży tytoniu także wieczorem po godzinie 6 najwięcej na 2 godzin.

2) W innych miejscowościach powinna się sprzedaż tytoniu i czynność kolektury loteryjnej zakończyć o godzinie 3 po południu.

Rozporządzenie to nie tyczy się trafik i kolektur loteryjnych z handlami połączonych, w których czynności w osobnym lokalu odrębnie się odbywają, dalej samoistnych trafik i kolektur, jakoteż restauracyj i kawiarń, które do sprzedaży tytoniu lub cygar licencje posiadają.

Wiedeń 12 Maja 1894.

Odpis reskryptu wys. ck. Ministerstwa skarbu do c. k. krajowej Dyrekcji skarbu w Insbruku z 10 Stycznia 1894, L. 152, do l. 5294 kraj. Dyrekcji skarbu we Lwowie.

W załatwieniu tamtejszego sprawozdania z 14/10 1893 l. 15 529, w myśl którego niektórzy piwowarzy zażalenie wnieść mieli w kwestji, że bywają krępowani

---

wolnym krokiem nadsłuchując, okrążył karczmę z daleka, orjentując się przy pomocy oświetlonych jej okien, potem skręcił na lewo i znalazł się tuż pod wrotami Macieja. Tu przyszedłszy stanął nieruchomo pod płotem i słuchał, a gdy już dostatecznie się zapewnił, że rodzina Macieja spoczywa pogrążona w śnie, przelazł przez nizki płot i skierował się wprost pod stodołę. Dłuższy czas stojąc pod nią słuchał przyłożywszy ucho do drzwi, aż naraz usłyszał niewyraźny bełkocący głos: Aha! a widzisz! do piekła z tobą — tyś moją duszę zatracił, a tom ci dojechał! Widzisz swoją krew? Chlepcz ją i zdychaj żydowska wiaro!“ Następnie usłyszał znowu niewyraźne mruczenie i gorączkowo przyspieszony oddech śpiącego. Splunął i szepnął: „pek ci biedo jak go djabeł męczy! ha! Boże dopomóż“. — Po tych słowach odstąpił parę kroków, zawinął głowę w połę by głos niebardzo się rozchodził i huknął „Pu-hu!“

Jeszcze jego własny głos brzmiał mu w uszach, kiedy doleciało go kwilenie sowy „Eu-wieu!“, a to tak złudnie naśladowane, że jemu samemu zdawało się, czy to nie sowa i już miał zamiar powtórzyć sygnał, kiedy ktoś go ujął za ramię i cicho szepnął:

— No jak? gdzie stary.

— To ty? a chciałem już odwinąć na odlew, bo myślałem, że to kto inny, odezwał się szeptem starszy, — jest tu w stodole a djabeł go męczy, bo wrzeszczy przez sen; no ale chodźmy.

Za chwilę dało się słyszeć ciche skrzypnięcie drzwi od stodoły a potem znowu cisza i znowu szelest ugniatanego siana, cichy jęk śpiącego Macieja, poczem dwa cienie wyszły ze stodoły niosąc coś ciężkiego i znowu zaległa cisza na obejściu porwanego. . . .

. . . .

Idąc w ślad za Przetockim, zdybujemy obu pod lasem spoczywających, gdzie złożyli swój ciężar, naradzając się nad dalszem wykonaniem planu.

Ażeby ślady kradzieży zatrzeć, uradzili, że najlepiej będzie, gdy kożuch Macieja pozostawią nad rzeką Lesiną w miejscu, gdzie woda najgłębsza podmywa stromy brzeg, rzucając podejrzenie, że się Maciej w przystępie rozpaczy utopił, co też i wykonali w sposób o ile możności prawdopodobny.

Wykradzenie Macieja i oddanie go księdzu odbyło się bez żadnej przeszkody, tak iż na drugi dzień domownicy Macieja poszukując za nieobecnym, a znalazłszy kożuch nad wodą, rozgłosili, że Maciej w przystępie obłędu rzucił się do rzeki i w nurtach jej śmierć znalazł.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

w swem przedsiębiorstwie przez żądanie poprzedniego widymowania oznajmień warek przed pobraniem bolety podatkowej lub kredytowej, w tym oddziele ck. Straży skarbowej, któremu dotyczący browar do dozoru jest przydzielony, zawiadamia się ck. Dyrekcję po zasięgnięciu w tym względzie informacji następująco:

Według §. 14 ustawy o podatku konsumcyjnym z roku 1829, jest strona przedsiębiorcza obowiązana, jak tylko warkę piwną przedsiębrać zamierza, o tem z góry przed 24 godzinami w dotyczącym urzędzie boletowania lub u organu pisemnie oznajmić.

Zwyczajnie bywają te oznajmienia najczęściej w dwóch egzemplarzach wystosowane.

Powyżej przytoczony termin wniesienia ma na celu równoczesne powiadomienie dotyczącego oddziału c. k. Straży skarbu umożebnić, przeto może być ten termin w razie potrzeby nawet przedłużony, lub według dekretu Kamery nadwornej z 17 Lipca 1830, l. 25802, aż do 6 godzin skrócony.

Urząd boletowania lub organ skarbowy u którego oznajmienie wnieść się ma, wystosuje na podstawie oznajmienia boletę płatniczą i przeseła, jeżeli oznajmienie w dwóch egzemplarzach wniesione zostało, jeden egzemplarz dotyczącemu oddziałowi Straży skarbu, podczas gdy drugi egzemplarz jako załącznik rejestru boletowania służyć ma.

Jeżeli oznajmienie wyjątkowo jest wniesione w jednym egzemplarzu, natenczas ten egzemplarz oznajmienia dotyczącemu rejestrowi służy za załącznik a w tym razie nastąpić musi natychmiastowe zawiadomienie dotyczącego oddziału Straży skarbowej w inny przynależny sposób t. j. przez awizo lub zapomocą wyciągu dat dotyczących z bolety podatkowej. Nieodzownem staraniem dotyczącego urzędu lub organu być musi, ażeby to zawiadomienie równocześnie nastąpiło.

Przedwcześniejsze widymowanie oznajmień warki przez oddział Straży skarbowej lub nadzór nie jest postanowione.

Gdy jednak strona przedsiębiorcza uprasza o skrócenie terminu oznajmienia, natenczas może być udzielone pozwolenie pod warunkiem, że oznajmienia dotyczącemu oddziałowi Straży skarbowej do widymowania naprzód będą przedłożone w celu równoczesnego zawiadomienia, a dopiero z widymacją oddziału do dotyczącego urzędu boletowania wniesione będą.

W pewnych okręgach skarbowych dotychczas praktykowanem bywa, że prócz oddziału Straży skarbowej, także nadzory Straży skarbowej i Dyrekcja skarbu I instancji, o przebiegu boletowania przez dotyczący urząd boletowania zawiadamiane bywają, przez co umożebnia się odpowiednia celowi superkontrola. To zawiadomienie odbywa się zapomocą tak zwanych wyciągów dat dotyczących z bolet płatniczych, które ograniczają się na podaniu prócz stanowiska browaru, liczby i daty bolety płatniczej, ilości nalewu i daty rozpoczęcia i ukończenia warki piwnej.

Ponieważ to zaprowadzenie odpowiada zupełnie celowi superkontroli w tych browarach, które nie są w ciągłym ruchu, przeto ma ck. Dyrekcja wziąć pod rozwagę, czyli nie wypadałoby w tej okolicy podobne postępowanie zaprowadzić, a w razie twierdzącym odpowiednio zarządzić.

Zarys statutów dla „Towarzystwa wzajemnej pomocy galicyjskiej c. k. Straży skarbowej".

(Dokończenie.)

D) Dział pogrzebowy.

§. 43. Zadaniem tego działu jest przyczynieniem się do kosztów pogrzebowych członka ulżyć rodzinie i kolegom w wykonaniu smutnego obrzędu, a tem samem umożliwić odpowiednie korpusowi oddanie ostatnich honorów zmarłemu koledze lub bezpośredniej jego familji.

Obejmuje on każdego członka rzeczywistego, żonę lub dzieci jego na wypadek śmierci, jeżeli przynajmniej przez 12 ostatnich miesięcy przed zejściem sam zmarły, względnie mąż lub ojciec zmarłej osoby do Towarzystwa niniejszego należał.

Wkładki. §. 44. Dział pogrzebowy posiada własny na swoje cele przeznaczony fundusz, do którego jednakowoż członkowie tylko wypadkowe udziały składają, a mianowicie od każdego pogrzebu członka Wzajemnej pomocy, żony lub dziecięcia jego nieprzekraczalną kwotę 5 (pięciu) ct. w. a.

Ilość pogrzebów i termin zapłaty przypadających z tego tytułu wkładek ogłoszone zostaną perjodycznie.

Nieuiszczenie tych wkładek w terminie po upływie 4 tygodni po ogłoszeniu, pociąga za sobą utratę przynależenia do tego działu.

Wysokość należytości pogrzebowej. §. 45. Na koszta pogrzebu członka rzeczywistego wypłaca Towarzystwo:

dla strażnika	. . .	40 zł.
„ nadstrażnika	. .	50 „
„ respicjenta zwykłego		70 „
„ respicjenta samoistnego		90 „
„ komisarza w X-tej i nadkomisarza w IX randze		100 „

Na koszta pogrzebu żony stowarzyszonego otrzymuje tenże $^{3}/_{4}$, na pogrzeb niezaopatrzonego dziecka wyżej lat 10-ciu połowę, zaś niżej lat 10-ciu $^{1}/_{4}$ część powyższych kwot.

O redukcji tego wymiaru i likwidacji działu, przy funduszu pogrzebowym szczegółowo powiedziano.

Wypłata. §. 46. Należytość pogrzebową wysyła Towarzystwo telegraficznie tam, zkąd wiadomość o zgonie otrzymano, w którym to celu agencje, w obrębie których dotyczący wypadek śmierci zaszedł, telegraficznie do biura administracyjnego odnieść się mają, podając w depeszy przypadającą kwotę literami i dla kogo takowa przeznaczona, nadto przy dzieciach wiek.

Koszta tego telegramu, tudzież telegraficznej przesyłki pieniężnej ponosi odbierający pieniądze.

Należytość pogrzebowa ma być rodzinie zmarłego członka, względnie członkowi dotkniętemu wypadkiem śmierci doręczona przez agencję za potwierdzeniem do biura odministracyjnego odesłać się mającem; doręczenie pieniędzy rodzinie zmarłego członka ma miejsce jedynie tylko wtedy, jeżeli ona rzeczywiście zajmuje się już pogrzebem. W braku familji urządzenie pogrzebu zmarłego członka przeprowadzi agencja i przedłoży rachunek do zatwierdzenia.

§. 47. W razie gdyby z jakichkolwiek powodów agencja, względnie biuro administracyjne nie otrzymało na czas doniesienia o zgonie osoby, której pogrzeb uprawnia do poboru należytości pogrzebowej, natenczas przysługuje prawo temu, który się wykaże dokumentnie, że zajmował się urządzeniem pogrzebu, podjąć kwotę pogrzebową, jednak tylko w ilości rzeczywiście poniesionych wydatków aż do wysokości w §. 45 wskazanych.

§. 48. Przy wypłacie potrącone zostaną restancje pozostałe w Towarzystwie po nieboszczyku.

§. 49. Prawo żądania zwrotu kosztów pogrzebowych, gaśnie po upływie 3 miesięcy od chwili pogrzebu, pretensję uzasadniającego.

E) Dział edukacyjny.

§. 50. Ogranicza się on obecnie tylko na utworzenie osobnego funduszu ku temu potrzebnego, a w miarę przybliżania się tegoż do przewidzianej kwoty 10 000 zł., z której odsetki na razie na stypendja są przeznaczone; dalsze postanowienia jako rozszerzenie niniejszego statutu wypracowane i aprobacie przedłożone zostaną.

Część trzecia. — *O funduszach.*

§. 51. Towarzystwo odpowiednio do wytkniętych celów rozporządza następującymi głównymi funduszami:

A) Funduszem żelaznym (gwarancyjnym),

B) „ rezerwowym.

C) „ dyspozycyjnym (ogólnym, zaliczkowym, zapomogowym, administracyjnym),

D) Funduszem pogrzebowym,

E) „ edukacyjnym.

A) Fundusz żelazny (gwarancyjny).

Przenaczenie jego. §. 53. Fundusz żelazny jest wyłączną własnością Towarzystwa; gwarantuje on członkom bezpieczeństwo ich pretensyj do Towarzystwa i jako taki jest nienaruszalny.

§. 53. Tworzenie funduszu żelaznego ustaje, jak skoro suma osiągnie 250.000 zł. t. j. ćwierć miliona zł. w. a.

§. 54. O sposobie umieszczania funduszu żelaznego stanowi uchwała Rady nadzorczej pod warunkiem, że takowa nie narusza pupilarnego bezpieczeństwa tego kapitału.

Tworzenie kapitału. §. 55. Fundusz żelazny stanowią:

1) Przyznane na rzecz Towarzystwa wzajemnej pomocy, przez Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie za 1-szy rok trwania wszystkich ubezpieczeń c. k. Straży skarbowej od 1-go Września 1893 począwszy:

a) 10‰ t. j. dziesięć od tysiąca ubezpieczonego kapitału podług tablic I, II, III i V;

b) 5‰ t. j. pięć od tysiąca ubezpieczonego kapitału przy tablicach VI, VII. X i Xa.

2) Wszystkie wkładki wpłynięte tytułem należytości wpisowej.

3) Te dalsze roczne nadwyżki funduszu dyspozycyjnego, które rada nadzorcza według §. 58/1 niniejszego statutu do funduszu żelaznego przydzieli i nadal przydzielić może, dopóki kapitał żelazny nie dojdzie do wyznaczonej mu wysokości przynajmniej ćwierć miliona. Ponieważ wkładki oszczędnościowe po osiągnięciu pewnej wysokości, dalej wzmagać się przestaną, jest zatem zadaniem przyszłości sumę tę wypośredniczyć celem wyznaczenia ostatecznej wysokości funduszu żelaznego z uwzględnieniem funduszu edukacyjnego, w razie, gdyby takowa większą aniżeli ćwierć miliona się okazała.

4) Odsetki od całego kapitału żelaznego.

5) Przeniesione przy końcu roku z funduszu rezerwowego i tam jako straty w dziale zaliczkowym wykazane kwoty.

6) Dary i zapisy na rzecz tego funduszu, lub bez bliższego oznaczenia na rzecz Towarzystwa wzajemnej pomocy uczynione.

B) Fundusz rezerwowy.

Przeznaczenie jego. §. 56. Przeznaczony on jest na zaspokojenie wszelkich niedoborów, jakieby się okazały w funduszu zaliczkowym lub pogrzebowym.

Straty poniesione w dziale zaliczkowym wyrównuje fundusz rezerwowy przez oddanie na tytuł funduszu żelaznego z końcem roku takich samych kwot jak stracone.

Przychody tego funduszu. §. 57. Do tego funduszu wpływa:

1) Kwota przez radę nadzorczą corocznie z funduszu dyspozycyjnego do tego wydzielona.

2) Niewyczerpana z końcem roku reszta funduszu pogrzebowego.

3) Dary lub zapisy wyraźnie na ten fundusz złożone.

Wzrost funduszu rezerwowego należy doprowadzić do wysokości 10.000 zł. poczem wpływy pod 1 i 2 do funduszu dyspozycyjnego skierowane być mają, tylko pod 2 wymienione w myśl swego przeznaczenia funduszowi rezerwowemu dołączone zostaną.

C) Fundusz dyspozycyjny.

Przeznaczenie jego. §. 58. Fundusz dyspozycyjny użytym będzie:

1) Na zasilenie funduszu żelaznego a mianowicie:

a) po oddzieleniu z wpłyniętych wkładek oszczędnościowych kwoty potrzebnej na zaliczki zwrotne i fundusz rezerwowy, całą pozostałą resztę takowej,

b) zwrócone raty zaliczkowe,

c) przypadającą prowizję od wszystkich wkładek oszczędnościowych nieprzeniesionych jeszcze do funduszu żelaznego.

2) Na wzrost funduszu rezerwowego: ku temu celowi wydziela się:

a) Z wkładek oszczędnościowych przy utworzeniu funduszu rezerwowego kwotę 1000 zł., a w latach następnych tyle, o ile fundusz rezerwowy nie dorównuje jeszcze ¼ części tej kwoty, o którą fundusz żelazny i zaliczki gwarantowane razem wzięte, przewyższają złożone wkładki oszczędnościowe wraz z przynależnymi od nich odsetkami,

b) z wkładek stałych rocznie 10%,

c) nadwyżki z funduszu pogrzebowego z końcem każdego roku powstałe.

3) Na udzielenie zaliczek zwrotnych i to na pożyczki gwarantowane z wkładek oszczędnościowych w miarę potrzeby; zaś na pożyczki kredytu osobistego kwota ograniczona wysokością funduszu rezerwowego (§. 62).

4) Na wzmocnienie funduszu pogrzebowego przez przeniesienie do funduszu tego pewnej części wkładek stałych, a mianowicie miesięcznie:

od strażników, nadstrażników i respicjentów zwykłych po 5 ct.;

od członków wyższych rangą po 10 ct., niezależnie od kwot nadsyłanych osobno na fundusz pogrzebowy z powodu każdego poszczególnionego, Towarzystwo obchodzącego wypadku śmierci.

5) Na utworzenie funduszu edukacyjnego przeznacza Towarzystwo ze swego rocznego netto dochodu pewną przez radę nadzorczą uchwaloną kwotę, wynoszącą co najmniej 20% wkładek stałych.

6) Na datki jednorazowej zapomogi; pozostała reszta z dochodów Towarzystwa po opędzeniu kosztów administracji i wyrównaniu strat w funduszu rezerwowym poniesionych, użytą być ma na cele doraźnej zapomogi.

7) Na koszta administracji wyznacza Rada nadzorcza dorocznie Wydziałowi kredyt w wysokości odpowiadającej przypuszczalnej potrzebie z uwzględnieniem, aby na tem nie ucierpiał poprzedzający pod 6) tytuł wydatków.

Wpływy do funduszu dyspozycyjnego. §. 59. W skład takowego w ciągu roku wchodzą:

1) Odsetki z kapitału rezerwowego,

2) Odsetki z czasowego umieszczenia funduszu dyspozycyjnego.

3) Wkładki oszczędnościowe;

4) Zwrócone raty zaliczkowe;

5) Stałe wkładki członków;

6) 3% (trzy od sta) od premij uiszczanych przez członków c. k. Straży skarbu rokrocznie na rachunek działu życiowego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, począwszy od 2-giego roku trwania każdego zabezpieczenia;

7) Prowizje zwłoki od wszelkich wpłat;

8) Poenale 8% od przymusowych ściągań (§. 31,a);

9) Niespożytkowane reszty funduszu zapomogowego z roku ubiegłego; zaś po skompletowaniu funduszu rezerwowego

10) nadwyżki funduszu pogrzebowego.

C/I Fundusz zaliczkowy.

§. 60. Nie jest on samoistnym funduszem stałym, lecz na podstawie corocznej uchwały Rady nadzorczej wydzieloną częścią składową funduszu dyspozycyjnego po myśli ustępu C w §. 58 na pożyczki gwarantowane a z osobną kwotą przeznaczoną na kredyt osobisty.

§. 61. Kwotę pierwszą t. j. na zaliczki bezpieczne wyznaczy Rada nadzorcza w razie zapotrzebowania na podstawie zebranych w tym względzie doświadczeń.

§. 62. Kwotę drugą t. j. niegwarantowaną, obliczy Rada nadzorcza z tem ograniczeniem, żeby oznaczyć się mająca kwota po doliczeniu do niej pieniędzy bez gwarancji pożyczonych, a Towarzystwu jeszcze nie zwróconych, nie przekraczała swą sumą w pierwszym roku istnienia Towarzystwa 1/4 tej części; zaś w latach następnych 1/3 części funduszu rezerwowego, dopokąd tenże nie wzrośnie do kwoty 10 000 zł., poczem dopiero suma na zaliczki takie przeznaczona wraz z pożyczkami tego rodzaju jeszcze nie ściągniętemi, równać się może najwyżej 2/5 częściom funduszu rezerwowego.

§. 63. Zwrócone raty zaliczkowe wpływają do funduszu dyspozycyjnego wraz z całymi odsetkami; z tych ostatnich przypisuje się procent normalny, t. j. taki, jaki członkom od ich wkładek oszczędnościowych przypada do kapitału oszczędnościowego, przeznaczonego z końcem roku na fundusz żelazny, nadwyżka zaś tych odsetek idzie na rachunek dochodów Towarzystwa; bliższe szczegóły *vide* Dział zaliczkowy.

C/II Fundusz zapomogowy.

§. 64. Fundusz zapomogowy również jak fundusz poprzedni nie jest stałym kapitałem, tylko ruchomą cyfrą składową funduszu dyspozycyjnego, rok rocznie na cel ten przez Radę nadzorczą uchwalaną. Zużytkowanie przeznaczonych na zapomogę pieniędzy, następuje wedle zasad w §. 41 przy dziale zapomogowym zakreślonych.

Rzeczą Wydziału jest, aby ze względu, że kwota zapomogowa uchwalana stosownie do zasobu funduszów nie może być przekroczoną, przy wyznaczaniu zapomóg, zastosować wydatki zapomogowe w poszczególnych miesiącach *pro rata temporis*, przez co udzielanie pomocy także w ostatnich miesiącach roku stanie się możliwem. Niezużytkowane w roku reszty wracają do funduszu dyspozycyjnego na rachunek roku następnego.

C/III Kredyt na administrację.

§. 65. Tenże użytym być ma:

a) na pokrycie kosztów właściwej administracji;

b) na pokrycie kosztów z reprezentacją Towarzystwa połączonych.

Gdyby nieprzewidziane w Radzie nadzorczej okoliczności zniewalały Wydział do powiększenia wydatków administracji, wolno mu to uczynić w pierwszym roku istnienia, zaś w latach następnych aż do 50% kwoty przyzwolonej za dodatkowem uzyskaniem uchwały następnego zgromadzenia Rady nadzorczej, której powody tej konieczności przedstawione być mają.

D) Fundusz pogrzebowy.

Dochody jego. §. 66. Na fundusz ten składają się:

a) kwoty wydzielane na rzecz jego z funduszu dyspozycyjnego (z wkładek stałych) jako to:

od każdego do Towarzystwa przynależnego

strażnika	miesięcznie	5	ct.
nadstrażnika	„	5	„
respicjenta zwykłego	„	10	„
respicjenta samoistnego	„	10	„
komisarza i nadkomisarza	„	10	„

b) od każdego do Towarzystwa przynależnego, a z działu tego niewykreślonego członka składka 5 ct. za każdy częściowo lub w całości kosztem tego funduszu urządzony pogrzeb.

Przeznaczenie. §. 67. Wypłata kwot pogrzebowych uskutecznia się według w „Dziale pogrzebowym“ wskazanych postanowień.

Pozostała z końcem roku nieużyta kwota, złożoną zostaje do funduszu rezerwowego aż do jego uzupełnienia, poczem przechodzić zacznie do funduszu dyspozycyjnego na rachunek roku następnego. W razie wynikłego niedoboru przy normalnym stanie śmiertelności, może takowy zostać pokrytym z funduszu rezerwowego aż do wysokości 1/10 części tego ostatniego.

Redukcja wypłaty. §. 68. Gdyby jednak zasiłek w §. poprzednim przewidziany okazać się miał niedostatecznym, nastąpić ma wskutek uchwały Wydziału redukcja wyznaczonych na pogrzeby kwot o 25%, a gdyby i to niedostatecznem być miało, aż do 50% przypadających datków pogrzebowych zwykłych.

§. 69. Na wypadek wybuchu epidemii lub innej śmiertelności nadzwyczajnej, powyższa redukcja nieczekając niedoboru, natychmiast w życie wejść może.

§. 70. Jeżeli wbrew wszelkiej przypuszczalnej możliwości nawet przy redukcji o 50% jeszcze niedobory okazaćby się miały, może wtedy Wydział pokryć takowe z funduszu rezerwowego aż do połowy ówczesnej jego wysokości.

Likwidacja. §. 71. Dojście do krańców tej ewentualności t. j. wyczerpanie 1/2 funduszu rezerwowego na zaspokojenie funduszu pogrzebowego, pociąga likwidację tegoż ostatniego za sobą.

Od tej chwili ustają wszelkie dochody tego funduszu z wyjątkiem ściągniętych zaległości, które funduszowi rezerwowemu przydzielone być powinny.

E) Fundusz edukacyjny.

§. 72. Na utworzenie tego funduszu niezawisłego od fluktuacji innych funduszów Towarzystwa, przyznacza Rada nadzorcza po myśli §. 58 punkt e), corocznie przynajmniej 20% od wpłyniętych w roku ubiegłym wkładek stałych. Fundusz ten odrębnie od innych lokowany, wzrastać ma przeto rocznie przez dołączenie do niego

a) kwoty 20% ze stałych wkładek i

b) kapitalizowanie własnych odsetek, dopóki nie osiągnie wysokości 10.000 zł. wal. austr.

§. 73. Od roku następnego, w którym do tej wysokości dojdzie, odsetki kapitału użyte być mają na udzielenie stypendjów, a wzrost dalszy ograniczać się będzie tylko na przychód roczny pod a) wyżej wymieniony, aż kapitał edukacyjny wykaże sumę 50.000 zł. w. a., poczem dalszy jego wzrost w zupełności ustaje.

§. 74. Rozwiązanie tego funduszu nastąpić ma na wypadek likwidacji wszystkich funduszów Towarzystwa i wówczas kapitał jego traktowanym być ma jako część składowa funduszu żelaznego, czyli posłuży do częściowego pokrycia pretensji członków. Tem samem nabiera on charakteru funduszu gwarancyjnego aż do chwili, kiedy fundusz

żelazny dla całkowitej gwarancji więcej niż dostatecznym się okaże (vide §. 55 p. 3) i pozostaje przezto fundusz edukacyjny aż do tego czasu nienaruszalnym.

Część czwarta. — Zarząd. *Protektor.*

§. 75. Towarzystwo uprasza sobie protektora; takowemu przysługuje prawo:

a) być obecnym na wszelkich posiedzeniach lub zgromadzeniach i objąć przewodnictwo tychże:

b) zwoływać posiedzenia lub zgromadzenia nadzwyczajne;

c) badać rachunki;

d) zarządzić nadzwyczajne szkontra kasowe.

Protektorowi pozostawia się do woli wyznaczyć w swem zastępstwie delegata.

Prezes. §. 76. Prezesem Towarzystwa jest zawsze przewodniczący Wydziału (vide §. 6. Reprezentacja).

Wydział. §. 77. Skład: do Wydziału wchodzą:

I. na podstawie wyborów.

a) Trzej urzędnicy c. k. Straży skarbowej:

b) dwaj respicjenci c. k. Straży skarbowej;

c) dwaj nadstrażnicy c. k. Straży skarbowej

II i z urzędu

d) każdoczesny dyrektor biura administracyjnego; ten ostatni jednak tylko z głosem doradczym.

§. 78. Na osobnem posiedzeniu członków. Wydziałowi wybierają z pomiędzy siebie: przewodniczącego, zastępcę jego, skarbnika i dwóch zastępców swoich. Funkcje sekretarza Wydziału spełnia dyrektor biura administracyjnego; nadto z wybranych dwu członków Wydziału i przewodniczącego lub zastępcy jego, utworzoną zostaje komisja kontrolująca, celem ściślejszej kontroli rachunków i szkontra w biurze administracyjnem.

Wybory do Wydziału. §. 79. Rada nadzorcza wybiera corocznie odpowiednio do poprzedzającego rozkładu 7-miu członków do Wydziału z ogólnej liczby stowarzyszonych w siedzibie, lub w pobliżu siedziby Towarzystwa zamieszkałych. Wybór odbywa się z uwzględnieniem listy kandydatów, zestawionej przez Wydział ustępujący na podstawie wszystkich zgłoszonych do Wydziału kandydatów, które przed wyborcami według daty ich nadejścia w oryginale odczytane być mają. Do Wydziału może też być wybrany członek nieznajdujący się na liście. jeżeli przy wyborach jest obecny we Lwowie lub w jego pobliżu stale zamieszkuje i przed rozpoczęciem aktu wyborczego przewodniczącemu oświadczy gotowość przyjęcia mandatu.

Członkowie gotowi przyjąć na siebie obowiązki wydziałowe, zgłosić to mają pisemnie Prezesowi Towarzystwa w ciągu ostatnich 2 miesięcy roku administracyjnego, t. j. w miesiącu Kwietniu, Maju i Czerwcu: w braku zgłoszeń po upływie tego czasu, przeprowadza Wydział sam rokowania, celem uzyskania następców.

§. 80. Raz obrani członkowie Wydziału mogą nimi pozostać i na rok następny, potrzebnem jednak na to jest poprzednie uchwalenie im *votum* ufności na zgromadzeniu Rady nadzorczej za dotychczas wykonywane funkcje.

W razie nagłego ustąpienia Prezesa lub któregokolwiek członka Wydziału, zobowiązani są pozostali członkowie Wydziału do jak najrychlejszego skompletowania systemizowanego składu; powołani tym sposobem przez Wydział nowi członkowie, pozostają w Wydziale prowizorycznie aż do zatwierdzenia ich przez najbliższe zgromadzenie Rady nadzorczej.

Posiedzenia. §. 81. Wydział załatwia swe czynności na posiedzeniach zwołanych i kierowanych przez Prezesa a w razie nieobecności jego przez zastępcę.

Do prawomocności uchwał Wydziału potrzebną jest obecność przynajmniej 3 członków wydziałowych oprócz przewodniczącego i sekretarza.

Przy głosowaniu rozstrzyga względna większość obecnych;

Przewodniczący głosuje tylko w razie równości głosów · zastępcy zaś wydziałowi tylko w nieobecności tych, których zastępują; dyrektor biura administracyjnego ma tylko głos doradczy.

§. 82. Gdyby przewodniczący sądził, że uchwała Wydziału sprzeciwia się niniejszemu statutowi, winien zwrócić uwagę uchwalających, że uchwała ta nie może być wykonaną. Jeżeliby zaś Wydział od takiej uchwały odstąpić nie chciał, przewodniczący ma prawo systować uchwałę i odnieść się do Rady nadzorczej czy to na najbliższem zgromadzeniu, czy też na wypadek niemożebności dalszej zwłoki przez ogłoszenie kwestji spornej w organie Towarzystwa („Dwutygodniku") celem zasięgnięcia opinii delegatów, którzy ostatecznie rozstrzygają.

Zakres działania. §. 83. Wydział

1) Przyjmuje przez zatwierdzenie zgłaszające się do Towarzystwa osoby (§. 9 i 14);

2) uwalnia występujących i orzeka w sprawach wykluczenia lub zawieszenia praw)§. 13, 15, 16);

3) Ogłasza zmiany stopy procentowej w dziale wkładkowo-oszczędnościowym i zaliczkowym (§. 20 i 32);

4) Zarządza wyrównanie wszystkich restancyj członków (§. 21, 23, 34, 42, 48);

5) Zezwala na wyjątkowe lub normalne wycofanie wkładek oszczędnościowych (§. 22);

6) Uchwala regulamin do prowadzenia wszelkich spraw stowarzyszenia i zestawia formularze potrzebne do manipulacji i ewidencji tak, dla zarządu, jakoteż dla członków (§. 9 a, l. 5, 25, 31 lit. l. 40 i t. p.);

7) Postanawia wysokość sumy do jakiej członkowi zaliczka lub zapomoga udzieloną być może, nie przekraczając wysokości maksymalnej, statutowo wskazanej (§. 26. 27, 28 i 41);

8) Prowadzi ewidencję wpłaconych premij asekuracyjnych od członków ubezpieczonych na życie w Krak. Tow. ubezpieczeń;

9) Porozumiewa się z Towarzystwem wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie co do matematycznej wartości policy, ewentualnie przeprowadza spieniężenie takowej (§. 37).

10) Pośredniczy w wypadkach całkowitego zrealizowania policy.

11) Wykreśla z działu pogrzebowego niestosujących się do odnośnych postanowień (§. 44).

12) Asygnuje dodatkowo wysłane kwoty pogrzebowe lub dopiero nastąpić mającą wypłatę takowych (§. 45, 46, 47).

13) Decyduje o redukcji wypłat pogrzebowych (§. 68, 69, 70).

14) Zarządza funduszami stosownie do uchwał Rady nadzorczej (§. 61—74).

15) Czuwa nad czynnością biura administracyjnego w ogóle i stanowi o jego zakresie działania w miarę potrzeby i w granicach niniejszym statutem, tudzież uchwałami Rady nadzorczej oznaczonych.

16) Sprawdza książki kasowe, szkontruje kasy i księgi Towarzystwa przez wybraną z pomiędzy wydziałowych komisję kontrolującą.

17) Zatwierdza na wniosek sekretarza przyjęcie personalu pomocniczego dla biura administracyjnego, tudzież wyznacza płace i honorarja za usługi stowarzyszeniu uczynione; wreszcie uchwala wydatki z zarządem połączone, a 20 zł. przenoszące.

13) Rozstrzyga zażalenia przeciw biuru administracyjnemu wniesione.

19) Rozpoznaje wnioski, przez członków stowarzyszenia poczynione i załatwia takowe podług okoliczności lub też przedkłada je najbliższemu zgromadzeniu Rady nadzorczej.

20) Obraduje nad wnioskami, zgromadzeniu Rady nadzorczej przedłożyć się mającymi.

21) Uchwala we wszystkich niniejszymi statutami nieokreślonych, jak również i w innych zwłoki niecierpiących nagłych wypadkach pod zastrzeżeniem wyjednania zezwolenia następnego zgromadzenia Rady nadzorczej.

22) Zwołuje zgromadzenie Rady nadzorczej.

23) Przedkłada sprawozdania Rady nadzorczej z całej czynności i z obrotu funduszów Towarzystwa w ubiegłym roku i preliminarz na rok następny, i wreszcie poddaje

24) zatwierdzeniu Rady nadzorczej prowizorycznych członków Wydziału i przedstawia nowych kandydatów do Wydziału.

§. 84. Na zgromadzeniu Rady nadzorczej członkowie Wydziału przed otrzymaniem absolutorjum w głosowaniu nad uchwałami i wnioskami rozstrzygającego głosu nie mają.

Biuro administracyjne. §. 85. Przy Wydziale utworzone będzie biuro administracyjne według statutu przez Radę nadzorczą uchwalonego. Biuro to jest wykonawczym organem wszelkich przez Wydział mu z góry lub wypadkowo poruczonych czynności, o których to stanie albo załatwieniu Dyrektor na posiedzeniach Wydziału sprawozdawać ma; dyrektor biura jest zarazem równocześnie sekretarzem Wydziału (vide §. 77 d). Urzędników biura przyjmuje i oddala Wydział, służbę niższą Dyrektor biura za zgodą Wydziału. Prezes Towarzystwa upoważniony jest do każdoczesnej kontroli biura administracyjnego, tak osobiście, jakoteż przez swego zastępcę w Wydziale. Od czasu do czasu, a co najmniej raz na trzy miesiące, zarządzić on ma kontrolę czynności biura przez wybraną w tym celu komisję kontrolującą (vide §. 78 ust. 3).

Rada nadzorcza. §. 86. **Delegaci.** Radę nadzorczą stanowią delegaci, wybrani (według §. 12 pkt. 1) przez członków Towarzystwa w poszczególnych okręgach skarbowych. Wybieralnym jest każdy rzeczywisty członek Towarzystwa, wyjąwszy członków Wydziału i personalu biura administracyjnego. Mandat delegata trwa rok jeden; przy nowych wyborach delegat ten sam może na rok następny znów zostać wybranym.

Delegat przesiedlony do innego okręgu skarbowego składa mandat swój w ręce tego, który przy wyborach największą po nim uzyskał ilość głosów i który przeto już od chwili wyboru jest zastępcą jego; zastępca ten odbiera również mandat w razie czasowej lub trwałej przeszkody, rezygnacji, wystąpienia, wykluczenia albo śmierci dotychczasowego delegata, zawsze jednak tylko na pozostały czas pierwotnego mandatu, t. j. do czasu corocznych wyborów.

Zgromadzenie. §. 87. Rada nadzorcza zbiera się na zwyczajne zgromadzenie co roku we Lwowie najdalej w miesiącu Wrześniu, w dniu, który Wydział oznaczy i przez czasopismo Towarzystwa na 4 tygodnie naprzód ogłosi.

§. 88. Obradom Rady nadzorczej przewodniczy prezes, lub jego zastępca z Wydziału, zaś w ich nieobecności wybiera Rada nadzorcza przewodniczącego.

W zgromadzeniu tem, dopokąd trwają obrady jawne, brać mogą wszyscy członkowie stowarzyszenia udział (§. 12 p. 2) jednak bez głosu rozstrzygającego lub wyborczego; głosy te zastrzeżone są tylko delegatom.

Obrady zgromadzenia Rady nadzorczej są jawne, jednakowoż w sprawach osobistych ma być tajne posiedzenie zarządzone; przy takowem obecnymi być mają tylko: protektor, członkowie honorowi, Wydział i delegaci.

Zgromadzenie nadzwyczajne zwołać ma prezes do dni 30 na polecenie protektora (§. 75 b) lub jeżeli przynajmniej większość delegatów tego zażąda.

§. 89. Do kompletu zgromadzenia zwyczajnego potrzebną jest liczebnie przynajmniej ¼ część ogólnej liczby delegatów; gdyby jednak na pierwszem zwołanem zgromadzeniu nie zebrała się potrzebna liczba delegatów, zwołuje Wydział powtórne zgromadzenie i pomimo niezebrania się kompletu (¼ części) powzięte na tem zgromadzeniu uchwały będą prawomocne.

§. 90. Głosowanie odbywa się tylko przez delegatów. Uchwały zapadłe na zgromadzeniu Rady nadzorczej, obowiązują także członków nieobecnych.

Na zgromadzeniach zwyczajnych i nadzwyczajnych rozstrzyga przy głosowaniu względna większość głosów, zaś przy zmianie statutu lub rozwiązaniu jakiego funduszu, musi uchwała zapaść większością ¾ części głosujących delegatów.

Przy wyborach odbywa się głosowanie kartkami, a w razie równości głosów rozstrzyga los.

Zakres działania Rady nadzorczej. §. 91. Rada nadzorcza:

1) wybiera członków do Wydziału według postanowień §. 79 i zatwierdza powołanie dotychczasowych prowizorycznych członków Wydziału po myśli §. 80;

2) przyjmuje do wiadomości sprawozdania Wydziału i bilans obrotu funduszów stowarzyszenia i udziela absolutorjum;

3) mianuje członków honorowych;

4) rozstrzyga wnioski Wydziału;

5) ustanawia kwoty z funduszu rezerwowego, dyspozycyjnego i pogrzebowego, na inne tytuły przenieść się mające;

6) postanawia, w jaki sposób kapitały lokowane lub obracane być mają;

7) oznacza etat urzędników biura administracyjnego;

8) wyznacza kredyt na wydatki administracyjne;

9) zatwierdza redukcję wypłat pogrzebowych, a rozpatruje uzasadnienie tego kroku ze względu na warunki statutem wskazane;

10) uchwala likwidację i rozwiązanie pojedynczych funduszów;

11) rozstrzyga stanowczo odwołanie się od uchwał Wydziału w sprawach wykluczenia członków;

12) orzeka we wszelkich zażaleniach przeciw postanowieniom Wydziału;

13) uchwala zmiany statutu, jeżeli przez Wydział rozpoznane i przedłożone zostały;

15) zezwala dodatkowo na wszelkie zarządzenia Wydziału w zakresie jego działania nieposzczególnione, a na zasadzie §. 83 pkt. 21 oparte.

Agencje. §. 92. Agencje Towarzystwa wzajemnej pomocy ustanowione są przy oddziałach ck. Straży skarbowej.

Funkcje agencji spełnia każdoczesny kierownik oddziału i najstarszy członek Towarzystwa w tymże oddziele.

Przy pierwszem tworzeniu agencji kierownik oddziału proponuje sam Wydziałowi drugiego w skład agencji wchodzącego towarzysza. Funkcje Agencji nie są ograniczone żadnym czasem swego trwania i są jak wogóle czynności całego zarządu, honorowe i bezpłatne.

Czynności Agencji. §. 93. Każda Agencja we własnym okręgu:

1) dąży do zjednania Towarzystwu członków i zwolenników i daje wszelkie w tym względzie potrzebne wyjaśnienia;

2) przyjmuje zgłoszenia na członków do Towarzystwa;

3) donosi w faktach wykluczenie członka lub zawieszenie jego praw pewodujących;

4) używa bezpośredniego wpływu swego na punktualne odsyłanie wkładek lub rat zaliczkowych i nadzoruje takowe;

5) odbiera podania o zaliczki lub zapomogi i stawia wnioski swoje co do udzielania takowych (§. 25 i 40);

6) żąda należytości pogrzebowej w wypadkach statutem oznaczonych (§. 46) ewentualnie sama zajmuje się pogrzebem członka Towarzystwa;

7) udziela pomocy czynnej w razie przymusowego ściągnięcia i donosi o potrzebie takowego;

8) komunikuje głosy swoich członków w oryginale przy wyborach delegatów do tego cenzora, któremu przeprowadzenie skrutynium w odnośnym okręgu skarbowym powierzono (§. 95 ust. końcowy);

9) podaje delegatom wskazówki w kwestjach na zgromadzeniu Rady nadzorczej podnieść się mających;

10) pośredniczy wogóle we wszystkich innych wypadkach pomiędzy Wydziałem a członkami Towarzystwa nienależącymi do zarządu.

Lustratorzy. §. 94. W celu utrzymania stosunku Instancji z jednej strony, a z drugiej zabezpieczenia wśród pewnej okoliczności koniecznej towarzystwu sprężystości, wreszcie z zasadniczego punktu współdziałania wszystkich na korzyść Towarzystwa, uprasza sobie Towarzystwo pomoc Kierowników sekcji i nadzorów w charakterze lustratorów, przez co zgodnie z postanowieniami §. 186, l. h. Instr. sł. z r. 1843, ułatwione byłoby tymże zadanie utrzymania jedności i zgody, regulowanie stosunków finansowych i wywieranie zbawiennego wpływu na utrwalenie bytu podwładnych członków, a tem samem przyczynianie się do ściślejszej łączności pojedynczych członków z ogółem korpusu.

§. 95. Aby nie obciążać rzeczonych Kierowników pracą koło Towarzystwa, czynności „lustratorów" ograniczać się będą na:

1) wywieraniu swego wpływu, aby członkowie Towarzystwa i podwładni nie usuwali się od przyjętych na się obowiązków, a w pierwszej linii, aby wkładki oszczędnościowe lub premie asekuracyjne, wkładki stałe i pogrzebowe, tudzież zwroty zaliczkowe regularnie wpłacane były;

2) kontrolowanie Agencji i czy takowa funkcje swoje (§. 93) należycie i sumiennie wykonuje.

Uwaga: Czynności pod 1 i 2, łatwo przy sposobności lustracji uskutecznić się dadzą.

3) pośrednictwo w sprawach ubezpieczeń na życie członków c. k. Straży w granicach objętych niniejszym statutem;

4) stawianie swych wniosków do Wydziału na podstawie zebranych doświadczeń;

5) znoszenie się bezpośrednio z Wydziałem w sprawach, poufne traktowanie wymagających.

Wybrany do Rady nadzorczej z grona lustratorów delegat, kieruje następnymi wyborami wszystkich delegatów w swoim okręgu skarbowym i wraz z Agencją w siedzibie jego znajdującą się, przeprowadza skrutynium nadesłanych mu głosów z Agencji tegoż okręgu skarbowego (§. 93, punkt 8) poczem wynik podaje do wiadomości Wydziału.

Część piąta. — *Postanowienia końcowe.*

Spory. §. 96. Spory wynikające ze stosunku Towarzystwa mają być załatwiane przez sąd polubowny, do którego każda ze stron spornych arbitra, a ci zaś superarbitra wybierają.

Gdyby która ze stron spornych w przeciągu dni 8-miu od dnia zawezwania nie wyznaczyła sędziego, albo gdyby sędzia przez nią wyznaczony wyboru nie przyjął, a strona innego do dalszych dni 8-miu nie wyznaczyła, wtedy strona przeciwna ma prawo zamianować drugiego sędziego.

To samo dzieje się w razie, gdyby sędzia w toku sprawy urząd swój złożył, a strona nie chciała oznaczyć zastępcy.

W razie, gdyby sędziowie nie mogli się zgodzić na osobę przewodniczącego, wybiera Wydział na najbliższem posiedzeniu przewodniczącego sądu (superarbitra).

Od orzeczenia sądu polubownego nie masz żadnego odwołania, a sąd ten jest w mocy wydać wyrok bez przestrzegania formalności prawnych zwykłego procesu.

Sąd polubowny zbiera się w miejscu i czasie przez przewodniczącego wskazanym; wyrok zaś wydanym być powinien jak najrychlej, najdalej zaś do dni 60, licząc od dnia wytoczenia sporu.

Ogłoszenia i komunikaty stowarzyszenia. §. 97. Wszelkie ogłoszenia i zawiadomienia w sprawach Towarzystwa wychodzić będą w czasopiśmie zawodowem korpusu gal. c. k. Straży pod firmą Towarzystwa z podpisami prezesa lub jego zastępcy i sekretarza Wydziału (vide §. 6).

Ogłoszenia publiczne umieszczane będą nadto w miarę potrzeby w innych dziennikach krajowych.

Zmiana statutów. §. 98. Zmianę statutu uchwala Rada nadzorcza; uchwały w tej sprawie aby się stały prawomocnemi, muszą zapaść większością $^2/_3$ części obecnych na zgromadzeniu delegatów.

Rozwiązanie Towarzystwa. §. 99. Uchwałę w sprawie rozwiązania Towarzystwa może powziąć tylko zgromadzenie $^3/_4$ wszystkich delegatów Towarzystwa.

Uchwała w tej sprawie aby się stała prawomocną, musi zapaść $^3/_4$ głosów obecnych na zgromadzeniu delegatów.

Uchwalone rozwiązanie stowarzyszenia następuje w 3 miesiące po powzięciu i ogłoszeniu odnośnej uchwały.

Kapitał pozostały po rozwiązaniu i po uczynieniu zadość wszelkim obowiązkom przez Towarzystwo przyjętym, przechodzi na własność podobnego istniejącego w Galicji lub w przeciągu lat 5-ciu utworzyć się mogącego Towarzystwa, któreby cały korpus galic. c. k. Straży skarbowej lub w miejsce jego powstałą instytucję obejmowało i któreby przynajmniej dwa z obecnie wytkniętych celów, tudzież postanowienia niniejszego paragrafu w swój statut przyjęło.

W razie przeciwnym przekazuje się pozostałe fundusze na fundację zapomogową i stypendyjną dla wdów i sierot po niezamożnych członkach gal. c. k. Straży skarbu, oraz dla takichże nieudolnych do zarobkowania członków.

Kuratorem tej fundacji byłby każdorazowy Wiceprezydent c. k. Krajowej Dyrekcji skarbu.

Podpisanie statutu. §. 100. Niniejszy statut podpisują wszyscy na pierwszem zgromadzeniu delegatów, na którem statut ten przyjęto, obecni członkowie c. k. Straży.

Od nieobecnych, jakoteż i później przystępujących wystarcza pisemna deklaracja przystąpienia.

Zakończono we Lwowie d. 20 Maja 1894.

W. Malinowski m/p.
c. k. nadkomisarz.

Jan Marmurowicz m/p.
respicjent.

Eustachy Dzieślewski m/p.
nadstrażnik.

Korespondencje.

Z pod Beskidu w Maju 1894.

Jeżeli już Szanowna Redakcja wzięła sobie za zasadę bronić nas, to prosimy bronić nas wszystkich bez wyjątku, bo nam tutaj powodzi się o wiele gorzej niż kolegom z nad Zbrucza i Bugu; tam przynajmniej przedmiotem szykany są pałasze i mundury, u nas zaś przeciwnie: te niewinne przedmioty ubrania cieszą się dotąd dobrem powodzeniem, natomiast my cierpimy strasznie, cierpimy tembardziej, że niewinnie, cierpią nasze uczucia moralne, gdyż na każdym kroku haczą cię człowieku o to czegoś nie popełnił, o czem

ani śniłeś, jednak pan komisarz w najlepszym swym zamiarze przeczuł albo domyślił się czegoś złego i zaraz robi z tobą „malutki protokolik“; (nawiasowo dodać muszę, że u nas z zasady nie prowadzi się śledztw dyscyplinarnych, bo to za długa komedja, tylko „małe protokoliki“) a to np. za to, żeś przypadkiem zeszedł się w mieście z drugim kolegą i z nim rozmawiasz, a więc widzi się w tem ignorowanie; dlaczego? o tem dowiadujesz się dopiero z protokoliku. Albo jeżeliś nie służył przy wojsku, więc naturalnie nie umiesz regulaminowo salutować, — okazujesz zatem brak uszanowania, znów protokolik. Albo nie możesz strony wyśledzić i bierzesz potwierdzenie z gminy na tę okoliczność — to wyłudziłeś fałszywe potwierdzenie i także protokolik cię czeka. Albo protokołujesz w nadzorze przy śledztwach karnych a gdy powtarzasz końcowe słowa podyktowanych zdań, dając znać, żeś z pisaniem gotów, to już nie protokolik, ale groźba aresztowaniem cię na miejscu, że sobie drwisz z przełożonego. Zapytany o co a nie odpowiesz po myśli pana komisarza, to kłamiesz i znów protokolik.

Wogóle na każdym kroku spotkasz się z nieufnością i podejrzeniem i musisz dowodzić swojej niewinności; ale to nic nie pomaga, bo protokoliki pozostają za tobą i ich następstwa, a rezultatem tego co? ogólne zniechęcenie do służby a potem rozpacz, a co zatem idzie?

Mimo tego wszystkiego bylibyśmy więcej pobłażliwi na wszystko, nie wytykając naszych krzywd przed forum opinii publicznej, gdybyśmy wiedzieli, że i inne sprawy z równą są bezstronnością traktowane; tymczasem okazuje się tu wprost inna praktyka, a mianowicie:

Rozporządzeniem — z jakiej doby — nie wiemy, dość na tem, że asygnowano nam około . . . zł. na koszta . . . . Asygnata ta leży w nadzorze od 3 czy 4 Kwietnia br. a my wyczekujemy napróżno pieniędzy jak zbawienia, a przecież niemal przez miesiąc cały można było pieniądze do oddziału celem rozdziału nadesłać. Może choć w ten sposób doczekamy się zwrotu za poniesione koszta kwaterunkowe z zeszłego roku. (*Hadžiloja*).

INFORMACJE.

Pytanie 1. Jeżeli przy wywozie wedle przepisu oznajmionej i opłaconej ilości wódki z gorzelni, wolnego składu lub z uznanej jako wolny skład rafinerji, przy urzędowem sprawdzeniu ilości i stopniowości tej wódki przez kontrolujące organa skarbowe skonstatowany zostanie ubytek, 5% przekraczający, jaką w takim wypadku zastosować należy karę?

Pytanie 2. Czy wolno kierownikowi oddziału (nadstrażnikowi) użyć podwładnego swego do manipulacji kancelaryjnej mniejszej wagi, jako to: wpisywanie do księgi rozkazów, sporządzanie list płatniczych, lub innych odpisów?

Pytanie 3. Czy wszystkie usterki, znalezione w oddziele podczas lustracji przez kierownika nadzoru, mają być uwidocznione w dzienniku, czy też także w spisach należytości?

Odpowiedź na pytanie 1. Takie zboczenie od oznajmienia, w uwzględnieniu tej okoliczności, że nie miało miejsca żadne uszczuplenie opłaty, ani też opłata na uszczuplenie wystawioną nie została, nie może być uważane w myśl §. 92 ustawy gorzelnianej jako ciężkie przestępstwo dochodowe i ukarane po myśli §. 81 powołanej ustawy wielokrotnem dotyczącej opłaty. W takim wypadku może być tylko zastosowany §. 269 ustawy dochodowo-karnej, według którego najniższa kara wynosi 5 zł., a która w myśl §. 82 ustawy gorzelnianej zniżoną być nie może.

(Orzeczenie najwyższego Sądu dla spraw dochodowych z 15 Marca 1894, L. 29/O. G. G.)

Odpowiedź na pytanie 2. Według §. 32, l. k) ee) instrukcji służbowej z r. 1843, Straż skarbowa używaną być może do pomocy w sprawach pisemnych tylko przy urzędach dochodowych i u kierowników sekcji. Nigdzie jednak nie jest wzbronionem, ażeby podwładni swemu kierownikowi oddziału w wolnych chwilach z własnej chęci pomagali w pisaniu.

Odpowiedź na pytanie 3. Według §§. 188 i 191 instrukcji służbowej z r. 1843, mają być wszystkie wyniki lustracji oddziału, a zatem i jakiekolwiekbądź usterki, uwidocznione w dzienniku oddziałowym, jakoteż w dzienniku rewidującego.

Zmiany w korpusie c. k. Straży skarbu.

Poruczenie. Wysoka kraj. Dyrekcja skarbu poruczyła od 1 Maja br. c. k. respicjentowi Janowi Gałysie samoistne sprawowanie czynności urzędowych w c. k. głównym Urzędzie cłowym w Szczakowy.

Egzamina: *Z podatku konsumcyjnego:* nadstrażnik Argasiński Stanisław, słuchacz kursu z dobrym postępem; *na stopień respicjenta* nadstrażnik Stanisław Kolber z dobrym postępem; *na stopień nadstrażnika* strażnicy: Hubert Władysław, Faliński Jan, Tebinka Leopold, Bidziński Jan, Hlebowiecki Gabryel, Wąsowicz Tadeusz i Pankiewicz Paweł w czortkowskim okręgu.

Zapomogi perjodyczne otrzymali samoistni respicjenci: Edward Flessler, Reichel Bartłomiej, Zwierzyński Mikołaj i Skarbowski Ludwik **po 25 zł.** Respicjenci zwykli: Lachowicz Teodor, Sadliński Zenon, Gawlikowski Kazimierz, Hryniszak Michał, Wikarski Kornel, Asboth Władysław, Gałysa Jan, Hołowiński Jan, Kucharski Stanisław, Rutowski Adolf, Kossowski Stanisław, Krzyżanowski Bolesław, Kantor Jan, Reindl Ludwik, Ziółkowski Jan, Gołogórski Wiktor, Langner Gustaw, Kisielewski Aleksander, Müller Fryderyk, Strigl Edmund, Makosiński Wiktor, Podoliński Justyn, Leitner Maksymilian, Pykosz Jakób, Kroczek Jakób, Podhayski Antoni, Bernakiewicz Adolf, Ćwikowski Jan, Kiprian Dymitr i Reind Alfred **po 20 zł.** Nadstrażnicy: Zasławski Aleksander, Skulski Marceli, Klimecki Edmund, Kułakowski Klemens, Lengner Franciszek, Bocheneк Józef, Neciuk Mikołaj, Zdanowski Józef, Jankowski Konstanty, Nieprzecki Bronisław, Gubernat Maciej, Popowicz Jan, Brunwald Edward, Andrusiewicz Michał, Mnerka Robert, Wisłocki Józef, Migda Jan, Pelczarski Józef, Bagiński Wincenty, Kowalski Józef i Swarzyński Adolf — wszyscy **po 15 zł.**

Okręg samborski. *Przesiedleni* nadstrażnicy: Pełeński Aleksander z Drohobycza do Borysławia, Hamerski Michał, Rogowski Ferdynand i Kostkiewicz Wacław do Drohobycza, Korczyński Bronisław do Dobromila, Klisowski Julian do Skolego; strażnicy: Jędrusiński Wacław z Drohobycza do Wysocka wyżnego, Jawornik Edward do Stryja, Tomanek Paweł do Turki, Zabiega Apoloniusz do Dobromila, Jastrzębski Antoni ze Starej-soli do szkoły w Sygniówce, natomiast strażnik Kolbe Józef z Sygniówki do Starej soli. *Uwolniony* strażnik Michał Kozak.

Okręg nadzorczy Założce. *Przesiedleni* nadstrażnicy: Dobrucki Józef z Załoziec do Szczurowic, Kostyrko Emil z Popowiec do Stojanowa, Dąbrowski Leon ze Stojanowa do Załoziec, Zawicz Adam ze Zboisk do Popowiec, Solanowski Antoni z Peratyna do Popowiec; strażnicy: Bełczyk z Gątowy do Załoziec, Hajdusianek z Podkamienia do Strzemilcza, Hudyk Emil z Halawy do Peratyna, Ptaszkowski z Podkamienia do Załoziec i Czerwinka z Halawy do Popowiec.

Okręg żółkiewski. *Przesiedleni* strażnicy: Caliga Józef z Lisek do Wareża, Erbau Stanisław z Wareża do Narola, Iwanicki Mikołaj z Bełza do Narola, Hammer Władysław z Uhnowa do Narola, Mielnicki Włodzimierz ze Spasowa do Narola, Mojseowicz Feliks z Narola do Bełza, Wilczek Tomasz z Ulhówka do Spasowa, Sztyrak Marcin z Żółkwi do Uhnowa.

Do obcych okręgów skarbowych *przeniesieni* nadstrażnicy: Lisowski Wiktor, Lubieniecki Antoni i Arendt Fryderyk do lwowskiego okręgu, z powodu pomnożenia stanu osobowego na czas Wystawy krajowej; zaś nadstr. Komarnicki Kalikst z czortkowskiego do krakowskiego okręgu skarbowego.

KRONIKA.

W sprawie asekuracji. Wysłani z ramienia Dyrekcji Tow. wzaj. ubezp. urzędnicy celem ułatwień w zabezpieczaniu się, rozpoczęli swoją dalszą objażdżkę, a mianowicie: p. Tadeusz Kiełbiński po ukończeniu asekuracji w okręgu brzeżańskim przybędzie do Lwowa w pierwszych dniach Czerwca br. Dla przemyskiego okręgu skarbowego jest przeznaczony p. Włodzimierz Sieczyński.

Świeżo ubezpieczyli się w Tow. wzaj. ubezpieczeń w Krakowie, przez agencję podhajecką dla Straży skarbu nadstrażnicy: Władysław Ratkiewicz na 1000 zł., Feliks Czapliński na 1000 złr., Julian Karaczewski 1000 zł., August Jurewicz 1000 zł., komisarz Bronisław Proszyński 1000 zł., nadstr. Hofbauer Michał 1000 zł., respicjent Stanisław Mazur 500 zł., Kazimierz Kulczyński 500 zł., nadstraż. Józef Pawlik 500 zł., Julian Link 500 zł., Józef Romuald dw. im. Zdanowski 1000 zł., Jakób Zatwarnicki 600 zł.

Z kursu dla podatku konsumcyjnego. W ubiegłą sobotę zakończyły się wykłady na kursie i rozpoczęły praktyczne, mianowicie w niedzielę w gorzelni dublańskiej. I tu wypadło wszystko po myśli pp. wykładających i ku zupełnemu ich zadowoleniu, co też nie omieszkali zaznaczyć. Z dniem 1 Czerwca rozpoczynają się egzamina.

W sprawie audjencyj. Z powodu zaszłych kilku wypadków, że członkowie Straży przybywający celem osobistego przedstawienia się JW. Panu Prezydentowi do Lwowa, obierają często niestosowne dni i wyczekują ze stratą czasu i kosztów, zawiadamiamy interesowanych, że audjencje mają miejsce tylko w środy i niedziele.

Lustracja. Dnia 24 Maja lustrował Wielmożny Pan M. Dajewski c. k. nadradca skarbu i Referent krajowy, c. k. Straży skarbowej oddział w Zbarażu. Lustracja o ile zauważać należy z nader łaskawie wyrzeczonych słów, wypadła bardzo dobrze, a które to słowa usłyszane z ust tak nam sympatycznego i czcią otaczanego przełożonego spadły na Straż miejscową jak balsam pociechy w zbolałe serca i dodały otuchy do dalszego rzetelnego i szczerego pełnienia ciężkich i nieraz ciernistych obowiązków.

Do reformy podatku konsum od piwa. Ankieta hotelierów i restauratorów wniosła do Rady państwa petycję, w której popiera żądanie piwowarów co do reformy opodatkowania piwa od wagi słodu lecz zastrzega zarazem w tej petycji, ażeby wyrób piwa odbywał się li ze słodu jęczmiennego, tudzież ażeby równocześnie z reformą nastąpiło uregulowanie dodatków gminnych i krajowych od wyszynku piwa, które często utrudnia im utrzymanie konkurencji Zmiana dotychczasowej ustawy co do restytuc i podatku od wywiezionego za granicę piwa, została przez wys. Ministerstwo skarbu Radzie państwa już przedłożona do zatwierdzenia.

Wezwanie. Tych panów, którzy obdzieleni książeczkami czekowemi sami odsyłają premie do Dyrekcji, prosimy, ażeby jako nadawcę na czekach wpisywali ogólnikowo, „Straż skarbowa w N. N.“, a przez dodanie l. policy wyszczególniali przez kogo pieniądze złożone zostały, dla Administracji bowiem, do której tysiącami pieniądze czekami nadsyłane bywają, przychodzi z trudnością odosobnić te, które przez Straż skarbową nadsyłane bywają.

Nekrologia. Wedle otrzymanego z Mielnicy doniesienia umarł w szpitalu w Skale na dniu 22 Maja 1894 nadstrażnik Julian Zajączkowski, będąc zabezpieczonym na kwotę 1000 zł. Rodzina tegoż pozostająca w okolicy Zbaraża po dostarczeniu metryki urodzenia i śmierci, będzie mogła zgłosić się o wypłacenie zabezpieczonej samy.

Z życia towarzyskiego. W dniu 5 Maja 1894 zawarł ślub małżeński w kościele parafialnym w Wareżu c. k. nadstrażnik Zacharjasz Nahulak z Radziechowa z panną Antoniną Sokołowską.

Kontrabandy. Oddział c. k. Straży skarbu Mostki przytrzymał na dniu 20 Maja br. 20 klgr. soli rossyjskiej w bezpośredniem przemytnictwie wraz ze stronami Imacz: strażnik Mostowy Maksymilian.

Oddział c. k. Straży skarbowej w Popowcach przytrzymał w bezpośredniem przemytnictwie z Rosji na dniu 26 Maja br. 22 klgr. soli i 105 gr. tabaki, zaś na dniu 19 Maja br. 55 klgr. soli, a 22 Maja br. 17 klgr. soli rosyjskiej wraz ze stronami.

Oddział c. k. Straży skarbu w Trybuchowcach przytrzymał w miesiącu Kwietniu br. $41^1/_2$ klgr. soli rosyjskiej i 1075 gr. tabaki oraz 860 gr. tytoniu rosyjskiego wraz ze stronami

---

ODEZWA!

Ja spieszę z nakładem piątego wydania „Pomocnika c. k. Straży skarbowej“, bo jestem starcem i łatwo mi się zdarzyć może przed ukończeniem tego dzieła coś całkiem naturalnego. Wszystkich zatem prenumeratorów, którzy pozostają w zaległości za wszystkie dotychczasowe zeszyty, lub za kilka tylko zeszytów należytość uiścili, wzywam stanowczo do wyrównania swych zaległości, gdyż inaczej nie byłbym w stanie zadość uczynić warunkom, jakie mnie wiążą wobec drukarni.

Czasowe lub zupełne zastanowienie dalszego nakładu wychodzącego podręcznika li tylko z przyczyny opieszałości bardzo wielu prenumeratorów, byłoby nie do przebaczenia interesowanym w tym względzie członkom Straży skarbowej, a najdotkliwszem byłoby dla tych, którym najwięcej zależeć musi na regularnem wychodzeniu pojedynczych zeszytów i na rychłem ukończeniu dzieła.

Wzywam przeto także najuprzejmiej p. t. Kierowników oddziałów, gdzie podobni opieszali prenumeratorowie istnieją, ażeby w tym względzie szczerze zająć się chcieli tą naglącą sprawą.

Niniejsza odezwa nie dotyczy wcale frekwentantów c. k. Straży skarbowej w Sygniówce, którzy gremialnie zamawiają i gremialnie płacą.

Tarnopol w Maju 1894. *Ludwik Tertil*

em. ck. Nadkom. Str. sk.

XXIV. ZAMKNIĘCIE

TOWARZYSTWA WZAJEMNYCH

za rok

(Dział

RACHUNEK ZYS

z ubezpieczeń

pośmiertnych dożywotnich ogółem

	Przychód:	„A" Złr.	ct.	„B" Złr.	ct.	„A+B" Złr.	ct.
1	Przeniesienie rezerw i przeniesienie premij od kap. z r. 1892 . .	2,085.3 7	27	2,723.449	13	4.808.756	49
2	" " " " " rent " " " . .	29.562	53	866.378	89	895.941	42
3	" funduszu na nieuregulowane szkody " " " . .	28.962	50	500	—	29.462	50
4	" " " dywidendę	43.239	30	14.493	73	57.733	03
5	" " " różnicę kursu " " " . .	95.0 0	—			95.000	-
6	Zebrane premie od ubezpieczonych kapitałów	543.532	78	344 351	59	887.884	37
7	" " " " rent	6.669	70	13.490	43	20.160	13
8	Wpisowe z polic	3.588	87	1.745	92	5.334	79
9	Procenta od pożyczek i od lok. fund. w inst. kred. Złr 158.405·36 " od papierów wartościowych . . . . " 87.408·72 Czynsze z realności i dóbr ziemskich . . . . " 17 548·97	111.264	69	152.098	36	263 363	05
10	Eskont od wypłac. szkód, przep. zadatki etc.	3.149	96	898	32	4. 48	28
11	Agio z ewaluacyi obcych monet	201	26	266	78	468	04
12	Zysk na papierach publicznych	58. 658	36	76.899	78	135.558	14
		3,009.137	22	4,194.572	93	7,203.710	15
	Podział zysku:						
1	20% od { Złr. 50.027·56 / " 13.888·12 } w myśl statutu na fundusz rezerwowy	10.005	51	2.777	62	12.783	13
2	12% / 5% od { " 303.735·86 / " 205.843·13 } na dywidendę Członkom pierwszych lat dwudziestu	36.448	31	10.292	15	46.740	46
3	Na rezerwę zysków	683	96	387	07	1.071	03
4	" " specyalną	2.889	78	431	28	3.321	06
		50.027	56	13.888	12	63.915	68

Kraków, dnia 1. Stycznia 1894 r.

Dyrekcja Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie:

Zenon Słonecki **Karol hr. Scipio** **Henryk Kieszkowski**

Naczelnik działu ubezpieczeń na życie:

Cz. Kieszkowski.

RACHUNKOWE

UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE

1893.

życiowy).

KÓW I STRAT

kapitałów i rent

pośmiertnych dożywotnich ogólem

	Rozchód:	„A“ Złr.	ct.	„B“ Złr.	ct.	„A + B“ Złr.	ct.
1	Premie kontrasekuracyjne	40.225	61	5.369	31	45.594	92
2	Wypłacone szkody (kapitały) . . . . Złr. 378.659·— Reasekuracya . . . . . „ 19.397·99	260.701	51	98.559	50	359.26	01
3	Fundusz na nieuregulowane szkody	44.014	17	1.875	—	45.889	17
4	Wypłacone renty	1.215	—	80.368	99	81.583	99
5	Zwrot premij z powodu wcześniejszej śmierci obdarowanego			8.582	39	8.582	39
6	Wykup polic	28.078	76	21.252	60	49.331	36
7	Rezerwy i przeniesienia premij od kapitałów	2,287.922	24	3,071.457	43	5,359.379	67
8	„ „ „ od rent	30.741	35	708.707	59	739.448	94
9	Honorarya lekarskie	4.767	12	3.178	08	7.945	20
10	Prowizye akwizycyjne	22.819	38	15.865	63	38.685	01
11	„ inkaso	16.513	22	11.477	92	27.99	14
12	Pensye, dodatki aktywalne, osobiste, pięcioletnie i emerytalne	29.741	60	18.840	27	48.581	87
13	Remuneracye, zapomogi itd.	5,910	65	3.005	61	8.916	26
14	Lokal, opał, światło, potrzeby biura itd.	4.612	12	3.074	78	7 686	90
15	Prenumerata, inseraty, papier, druki i portorya	3.679	85	2.453	26	6.133	11
16	Koszta podróży	486	60	324	40	811	—
17	Należytości rządowe i koszta prawne	15.765	21	1 .510	16	26.275	37
18	Wypłacona dywidenda	34.067	29	9.945	13	45.012	42
19	Fundusz na niewypłaconą dywidendę	8.172	01	4.548	60	12.720	61
20	Fundusz emerytalny urzędników	1.200	—	800	—	2.000	—
21	Fundusz na różnicę kursu	106·697	50	93.302	50	200.000	—
22	Koszta organizacyi	1.714	49	1.143	—	2.857	49
23	Fundusz na amortyzacyę domu i na koszta kupna dóbr ziemskich	7.800	—	5.200	—	13.000	—
24	Koszta adaptacyi realności	1.263	98	842	66	2.106	64
	Saldo zysk	50.027	56	3.888	12	63.915	68
		3,009.137	22	4,194.572	93	7,203.710	15

W dowód zgodności z księgami

CZŁONKOWIE RADY NADZORCZEJ:

Dr. Maurycy Straszewski Bolesław Wierzchleyski Zdzisław Obertyński Stanisław Żaba

Hr. Stanisław Badeni Hr. Antoni Wodzicki

jako Komisja kontrolująca.

Stan majątku działu

Nr	Stan czynny.		Wartość nominalna	kurs z 31/12 1893	Złr. ct.	Złr. ct.	Złr. ct.
1	Zapas gotówki w dniu 31. Grudnia 1893						55.338 90
2	Rozporządzalne należytości w inst. kred.						350.146 84
3	**Papiery według kursu z dnia 31. grudnia 1893 r.**						
	4½% Listy zast. galic. Banku krajowego	Złr.w.a.	434.800	100.—		434.800 —	
	4½% „ „ „ Towarz. kredyt. ziemsk.	„	50.000	98·37		49.185 —	
	4% „ „ „ „ „	Koron	1.062.200	98·75		524.461 25	
	6% „ „ „ Zakładu kred. ziemsk.	Złr.w.a.	40.000	100·—	40.000 —		
	Kupon bieżący				400 —	40.400 —	
	5% Premiowe listy galic. Banku hipotecznego	„	162.000	109.82	177·908 40		
	Kupon bieżący				2.699 99	180.608 39	
	4½% Listy zast. galic. Banku hipotecznego	„	15.000	100·—	15.000 —		
	Kupon bieżący				112 50	15.112 50	
	4½% Obligacye galic. pożyczki krajowej	„	70.900	100.—	70.900 —		
	Kupon bieżący				831 75	71.431 75	
	4% Obligacye galic. pożyczki krajowej	„	45.000	95.70	43.065 —		
	Kupon bieżący				300 —	43.365 —	
	4% Obligacye galic. pożyczki krajowej	Koron	252.000	96.35	121.401 —		
	Kupon bieżący				840 —	122.241 —	
	4% Obligacye galic. funduszu propinacyjnego	Złr.w.a.	248.850	97.60		242.877 60	
	4% Listy zastawne Banku Austro-Węgiersk.	„	50.000	100.—	50.000 —		
	Kupon bieżący				500 —	50.500 —	
	3% Losy wiedeńsk. Zakładu kredyt. ziemskiego	„	10.000	114.—	11.400 —		
	Kupon bieżący				25 —	11.425 —	
	4% Losy z r. 1860	„	11.000	145.40	15.994 —		
	Kupon bieżący				73 33	16.067 33	
	4% Losy regulacyi Cisy	„	5.400	141.25	7.627 50		
	Kupon bieżący				54 —	7.681 50	
	4% Austryacka renta	Koron	107.300	96.55	51.799 08		
	Kupon bieżący				715 33	52.514 41	
	4% Listy zast. galic. Banku krajowego	„	130.000	97.50		63.375 —	
	5% Oblig. komunalne peszt. Banku komercyaln.	„	200.000	99.37	99.370 —		
	Kupon bieżący				1.000 —	100.370 —	
	5% Losy rosyjskie z roku 1864 Rs. 300, „ 1866 „ 100	Rubli	400	246·50, 222/132		1.269 18	
	4½% Listy zast. Tow. kredyt. ziemsk. Król. Polsk.	„	172.150	98 50/132		223.829 43	
	5% Obligacye pożyczki miasta Warszawy	„	21.200	190/132	27.984 —		
	Kupon bieżący				330 74	28.314 74	2.279.829 08
4	Udział Warsz. Tow. Wzaj. Kredytu	„	100	132·—			132 —
5	Książeczki wkładkowe Tow. Wzaj. Kredytu						12.000 —
6	Wartość dóbr ziemskich					700.000 —	
	„ realności przy ul. Basztowej l. 5, 6, 9.					300.000 —	1,000.000 —
7	Pożyczki na hipoteki					1,810.607 05	
	„ „ police, pensye i t. d.					1,134.000 74	
	„ „ rachunkach bieżących					237.881 75	3,182.489 54
8	Procenta zaległe w d. 31. Grudnia 1893 zapłac. w r. 1894						26.069 90
9	Kwity niewykupione w Dyrekcyi						57.883 87
10	Różni dłużnicy					42.126 99	
	Reprezentacye i Towarz. reasekuracyjne					48,496 69	
	Agenci i akwizytorzy					103.309 88	* 193.933 56
11	Rezerwa premij u Tow. reasekurac. A)					261.778 22	
	„ „ „ „ B)					40.503 00	302.282 12
							7,460.105 81

*) Do 15. Maja 1894 r. spłacono przeszło ²/₃ części zaległości.

Kraków, dnia 1. Stycznia 1894 r.

Dyrekcja Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie:

Zenon Słonecki **Karol hr. Scipio** **Henryk Kieszkowski**

Naczelnik działu ubezpieczeń na życie:

Cz. Kieszkowski.

ubezpieczeń na życie.

	Stan bierny.	Złr.	ct.	Złr.	ct.	Złr.	ct
1	Rezerwy i przeniesienia premij zabezpieczonych kapitałów „A" . .	2,549.700	46				
	" " " " " „B" . .	3,111.961	33	5,661.661	79		
	" " " " rent „A" . .	30.741	35				
	" " " " " „B" . .	708.7 7	59	739.448	94	6,401.110	73
2	Fundusz na nieuregulowane szkody „A"			44.014	17		
	" " " " „B"			1.875	—	45.889	17
3	Fundusz na dywidende „A"			8.172	01		
4	" " " „B"			4.548	60	12.720	61
5	" " różnice kursu					200.000	—
	" rezerwowy „A"			149.362	87		
6	" " „B"			42.805	09	192.167	96
7	Rezerwy zysków „A"			171.891	29		
	" " „B"			59.530	73	231.422	02
8	Fundusz specjalny „A"			69.542	08		
9	" " „B"			9.869	77	79.411	85
10	Różni kredytorowie					81.649	62
11	Fundusz na niepokryte koszta zakupna dóbr ziemskich . . .					24.671	95
12	Rachunek kaucyj					15·075	—
13	Fundusz na dubiosa					44·152	42
14	" na amortyzacyę domu					20·630	47
5	Rezerwa zysków w Theilungs-Verein					4·579	82
16	Fundusz ubezpieczeń wojennych					31.576	07
	" rezerwowy wojenny					10.961	66
	" wojenny dywidendowy					170	78
	Saldo zysk					63.915	68
						7.460.105	81

W dowód zgodności z księgami

CZŁONKOWIE RADY NADZORCZEJ:

Dr. Maurycy Straszewski **Bolesław Wierzchleyski** **Zdzisław Obertyński** **Stanisław Żaba**

Hr. Stanisław Badeni **Hr. Antoni Wodzicki**

jako Komisya kontrolująca.

Skrzynka Redakcji.

Naszym korespondentom. Możecie panowie być zupełnie pod tym względem spokojni, że redakcja nazwisk i charakteru swoich korespondentów nie wydaje. Ani Sekcje ani Dyrekcje nie mogą od redakcji w drodze urzędowej żądać wyjaśnień lub tłumaczeń, na szczęście bowiem żyjemy w państwie konstytucyjnem gdzie i każda władza a względnie jej zakres działania ma swoje granice.

Odpowiedzialny redaktor: ADAM KRAJEWSKI.

Od Administracji.

P. Nadzor. M. Sprawdzono przesełkę za 5 roczników.

P. nadstr. Męs. w L. Potwierdza się przesełkę przedpłaty w kwocie 2 zł., a zarazem wpisano pana do księgi ekspedycyjnej.

Odd. w Woli przemyk. raczy przyjąć do wiadomości, że przedpłata miesięczna za oddział wynosi 50 ct. a nie 40 ct.

P. W. L. G. Na żądanie donosimy, że przedpłata nie została jeszcze uiszczona za III kw. 1893.

Odd. w Skale Na życzenie odpowiadamy, że oddział tamtejszy zalega z przedpłatą za luty, marzec, kwiecień i obecnie za maj 1894.

Odd. w Terpiłówce. Zaległość wykazana jest rzeczywistą, tylko że adres był nieco zmienny, t. j. Nowesioło-Terpiłówka, co nie stanowi wymówki w zaległości przedpłaty.

Odd. w Glinach małych. Po powtórnem sprawdzeniu zaległości okazało się, że za 6 m., III kw., 10 i 11 m. 1893, zatem za III kw. opuszczono w druku w Nr. 6.

P. Rom. w L. Na życzenie oświadczamy, że przedpłata uiszczona nie za IV kw. ub. r., lecz tylko za I kw. br.

Odd. w Byczkowcach rzeczywiście z ogłoszeniem nadesłał przedpłatę za Luty i Marzec br.

Odd. w Mościskach nie zalega w przedłacie, bo od III kw. 1893 zaprzestał prenumeraty.

W administracji są do nabycia kilka sztuk „Szematyzmu" c. k. Straży skarbu na rok 1894 — po z n i ż o n e j c e n i e, tudzież w księgarni p. Altenberga we Lwowie na placu Marjackim.

ZALEGŁOŚCI

w przedpłacie za **I kwartał 1894**, oraz zaległości niesprostowane ani uiszczone za IV kwartał 1893 r.

(Ciąg dalszy.)

1) Skała 2, 2, m., Puklaki I kw., **Kudryńce dolne** 10 i 12 m. 1893 i I kw. 4 m. br. (16.5 odnowiono prenumeratę), Zawale 12 m, i 2, 3 m br., **Wygoda borysz.** II, III, IV kw. 1893 i I kw. br., Trubczyn za III kw. ub. r., **Olchowiec** 1, 5, 6, 7, 8, 12 m, ub. r. i I kw. br., Śniatyn IV kw., **Horodenka** III i 1 kw., **Kołomyja** II, III, IV kw. ub. r. i I kw. br

2) **Rohatyn** 6, 11, 12 m. i I kw., Kałusz I kw., Dolina 11, 12 m. ub. r., **Stanisławów** 11, 12 m. i I kw., Bohorodczany 12 m., I kw., Potok złoty IV kw., **Buczacz** III, IV i I kw. br.

3) **Skole** IV i I kw., Borysław III kw. ub. r. i 2, 3 m. br., **Drohobycz** IV i I kw., **Schodnica** 6 m. III, IV i I kw. br., Sambor I kw., Turka I kw.

4) Sanok I kw., **Grybów** IV i I kw. br., **Limanowa** III kw. ub. r. i I kw. br., Muszyna 7, 8. 11, 12 m. ub. r.

5) **Żółkiew** III i IV kw. i I kw. br., Mosty wiel. 3 m. br. i Winniki 1 kw. br.

☛ OGŁOSZENIE. ☚

W Administracji nabyć można wydane przez p. Styrnę dziełko „Technologia nafty" po zniżonej cenie, tj. 1 zł. f r a n c o. Uprasza się p. p. abonentów, względnie tych, którzy już poprzednio zamówili, o zawiadomienie, czy życzą sobie przesyłki.

Po wyjściu z druku „Gorzelnictwa i piwowarstwa" otrzymają je ci sami abonenci po zniżonej cenie.

N A D E S Ł A N E.

Pewien nadstrażnik z tarnopolskiego okręgu skarbowego zaprasza swych pp. kolegów z lwowskiego okręgu, do zamiany swych stanowisk.

Zgłoszenia w Administracji pod **lit. A. W.**

Wydawca ZDZISŁAW PRZYBYLSKI. Z drukarni „Dziennika Polskiego", Lwów, pl. Marjacki 7., pod zarz. Fr. Kattnera.